

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาสุขภาพจิตเป็นปัญหาสำคัญของประเทศที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น มีการวิเคราะห์สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทยในขณะนี้ว่ามีผู้ใช้ยาซึ่งอยู่ในวัยทำงานและวัยรุ่นประมาณ 3 ล้านคน ในจำนวนดังกล่าวเป็นผู้เสพประมาณ 2.7 ล้านคน และเป็นผู้ติดยาจำนวน 3 แสนคน และจากรายงานของโรงพยาบาลธัญญารักษ์ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ในปี พ.ศ. 2540-2542 พบว่า ผู้ที่สมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติดนั้นส่วนมากเป็นนักเรียน นักศึกษา คือ ร้อยละ 8.04, 17.14 และ 18.05 ตามลำดับ จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเยาวชน โดยเฉพาะในวัยศึกษาเล่าเรียน ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศในอนาคตนั้นเป็นกลุ่มที่น่าเป็นห่วงและควรจะได้รับการดูแลแก้ไขปัญหานี้อย่างจริงจังและเร่งด่วน

โรงพยาบาลธัญญารักษ์ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เป็นสถานพยาบาลหนึ่งที่ทำหน้าที่ดูแลรักษาบำบัดผู้ติดสารเสพติด ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการในการแก้ไขปัญหายาเสพติด 9 หน่วยงาน ซึ่งประกอบด้วยกระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ และสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ให้เป็นแกนกลางในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยคิดค้นการแก้ไขและป้องกันปัญหายาเสพติดในกลุ่มวัยรุ่น เยาวชน นักศึกษา โดยนำเยาวชนกลุ่มเสพยาเสพติดและเยาวชนกลุ่มเสี่ยง รวมทั้งครอบครัวร่วมเข้าค่ายบำบัดฟื้นฟู เพื่อร่วมเรียนรู้วิธีการช่วยเหลือ ป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ตลอดจนส่งเสริมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมซึ่งกันและกัน โดยใช้หลักการ Bio-psycho social approach ซึ่งเป็นการดูแลผู้ป่วยแบบเบ็ดเสร็จ และมีการบูรณาการอาการเจ็บป่วยทั้งทางกายและทางจิตใจ

ดังนั้นจึงมีโครงการค่ายบำบัดฟื้นฟูเยาวชนติดยาเสพติดขึ้นครั้งแรกใน 9 จังหวัดนำร่อง คือ จังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น แม่ฮ่องสอน ปทุมธานี กรุงเทพมหานคร นครราชสีมา สุพรรณบุรี สงขลา และปัตตานี ซึ่งแต่ละค่ายแต่ละจังหวัดมีกลุ่มเป้าหมายเป็นเยาวชนหรือนักเรียนที่เสพยาเสพติดและกลุ่มเสี่ยงค่ายละ 40 คน รวมทั้งผู้ปกครองหรือบิดา-มารดาของเยาวชนกลุ่มดังกล่าวอีกค่ายละ 40 คน โดยโครงการค่ายบำบัดฟื้นฟูเยาวชนติดยาเสพติดมีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อให้เยาวชนกลุ่มเสพยาเสพติดและกลุ่มเสี่ยงได้รับความรู้ ความเข้าใจ ในการพัฒนาตนเอง และสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในแนวทางที่ถูกต้องขึ้น
2. เพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลช่วยเหลือเยาวชนที่มีปัญหายาเสพติดในครอบครัวและชุมชนได้อย่างถูกต้อง มีคุณภาพ

3. เพื่อศึกษารูปแบบในการแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งกลุ่มเยาวชนติดยาเสพติดและกลุ่มเสี่ยง

ต่อมากรมอาชีวศึกษาได้ให้ความสนใจโครงการค่ายบำบัดฟื้นฟูเยาวชนติดยาเสพติด โดยเห็นว่ามียุทธศาสตร์ สามารถช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา ที่มีปัญหาการเสพยาเสพติดได้ จึงได้ร่วมกับโรงพยาบาลธัญญารักษ์จัดโครงการค่ายบำบัดฟื้นฟูเยาวชนติดยาเสพติดสำหรับนักเรียน นักศึกษา ในสังกัดกรมอาชีวศึกษาใน 8 จังหวัดนำร่อง ที่มีทีมประสานการปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติด และวิทยากรค่ายบำบัดรักษาเสพติดที่ผ่านการอบรมจากโรงพยาบาลธัญญารักษ์แล้ว ซึ่งรวมทั้งจังหวัดสงขลาด้วย

ศูนย์บำบัดรักษาเสพติดจังหวัดสงขลา ในฐานะที่เป็นหน่วยงานในสังกัดของโรงพยาบาลธัญญารักษ์ ได้รับมอบหมายให้ร่วมมือกับวิทยาลัยอาชีวศึกษา 6 แห่งในจังหวัดสงขลา จัดโครงการค่ายบำบัดฟื้นฟูเยาวชนติดยาเสพติดขึ้นทั้งหมด 6 ค่าย และวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา ก็เป็น 1 ใน 6 วิทยาลัย ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา ที่ศูนย์ได้ร่วมดำเนินการในค่ายบำบัดดังกล่าว

ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้จัดวิทยากรประจำศูนย์ และเป็นหนึ่งในทีมประสานในพื้นที่จังหวัดสงขลา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาระดับเขาวนปัญญาและลักษณะบุคลิกภาพของเยาวชนกลุ่มเสพยาเสพติดที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อจะได้ทราบข้อมูลอันจะนำไปสู่การเข้าใจพฤติกรรมต่างๆของเยาวชนผู้เสพยาเสพติด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผน ป้องกัน และเลี้ยงดูเด็กและเยาวชนของชาติให้มีการพัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสม สามารถเข้าใจตนเอง เข้าใจเป้าหมายของชีวิต มีความมั่นคงทางอารมณ์ เพื่อให้สามารถดูแลตนเองให้ปลอดภัยจากยาเสพติดได้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงระดับเขาวนปัญญาและลักษณะบุคลิกภาพของเยาวชนในค่ายบำบัดฟื้นฟูเยาวชนติดยาเสพติด
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับเขาวนปัญญาและลักษณะบุคลิกภาพของเยาวชนในค่ายบำบัดฟื้นฟูเยาวชนติดยาเสพติด

สมมุติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานการวิจัย ดังนี้

1. จำนวนพี่น้อง ลำดับการเกิด อายุที่ใช้สารเสพติดเป็นครั้งแรก และระดับเขาวนปัญญา มีความสัมพันธ์กับลักษณะบุคลิกภาพ
2. ลำดับการเกิดและอายุที่ใช้สารเสพติดเป็นครั้งแรกมีความสัมพันธ์กับระดับเขาวนปัญญา

คำนิยามการวิจัย

ระดับเชาวน์ปัญญา หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบแบบทดสอบ Standard Progressive Matrics

ลักษณะบุคลิกภาพ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบบุคลิกภาพด้วยแบบทดสอบ MPI

เยาวชนในค่ายบำบัดฟื้นฟูเยาวชนติดยาเสพติดของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา หมายถึง เยาวชนผู้เสพยาเสพติดที่เข้าร่วมโครงการค่ายบำบัดฟื้นฟูเยาวชนติดยาเสพติดของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในระหว่างวันที่ 14-22 กรกฎาคม 2544

ผู้เสพยาเสพติด หมายถึง ผู้ที่ใช้สารเสพติดหรือเคยใช้สารเสพติดเป็นครั้งคราว และไม่มีภาวะ “ติดสารเสพติด”

โครงการบำบัดฟื้นฟูเยาวชนติดยาเสพติดของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา หมายถึง โครงการศึกษาพัฒนารูปแบบการแก้ไขปัญหายาเสพติดและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในกลุ่มเยาวชนเสพยาเสพติด โดยมีการนำหลักวิชาความรู้เรื่องการบำบัดรักษาและโทษพิษภัยยาเสพติด การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ การทำหน้าที่ในครอบครัว การเสริมสร้างความถนัดให้กับตนเอง และวิชาหน้าที่พลเมืองไทย มาประกอบเป็นหลักสูตรในการจัดทำค่าย

ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เยาวชนผู้เสพยาเสพติดทุกคน ทั้งเพศหญิงและเพศชาย ที่เข้าร่วมโครงการบำบัดฟื้นฟูเยาวชนติดยาเสพติดของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา ระหว่างวันที่ 14-22 กรกฎาคม 2544 ณ ค่ายพระปกเกล้า (กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 5) อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การศึกษาครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงระดับเชาวน์ปัญญาและลักษณะบุคลิกภาพของเยาวชนในค่ายบำบัดฟื้นฟูเยาวชนติดยาเสพติด ตลอดจนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับเชาวน์ปัญญาและลักษณะบุคลิกภาพของเยาวชนดังกล่าว
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางเฝ้าระวังป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของเยาวชน